

Dosarul nr. 3ra-21/23
2-21102237-01-3ra-11012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. G. Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Nicolae Malanciuc,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Nicolae Malanciuc împotriva Ministerului Afacerilor Interne, terț Casa Națională
de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ,
împotriva deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 7 iulie 2021, Nicolae Malanciuc a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva Ministerului Afacerilor Interne al
Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul
Râșcani, se află cauza Nicolae Malanciuc împotriva Ministerului Afacerilor Interne și
Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei (dosar nr. 3-
3927/2019, judecător Alexei Paniș). În temeiul art. 187 din Codul de procedură civilă,
dacă pe rolul aceleiași instanțe se află cauze conexe prin pretenții, temeuri de apariție
sau prin probe, la cererea motivată a părții sau din oficiu, instanța emite o încheiere de
transmitere spre conexare către cauza acceptată mai devreme doar dacă conexarea se
face în scopul evitării pronunțării de hotărâri contradictorii. Completul de judecată
căruia i-a fost transmisă cauza spre conexare emite o încheiere de acceptare a cererii
pe rol pentru examinare concomitentă. Astfel, a solicitat primirea în procedură spre
examinare a cererii, conexarea cererii cu cauza nr. 3-3927/2019 și judecarea
concomitentă cu cererea inițială.

În fapt, reclamantul a notat că, de la 1 octombrie 1971 până la data de 21 februarie
1995, a activat în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, fiind veteran
de război la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței
Republicii Moldova. Dând dovadă de o disciplină exemplară, pentru succesele în
activitatea profesională, de mai multe ori a fost menționat cu diferite diplome de onoare

și premii bănești. Din textul prezentării șefului DSSP a Ministerului Afacerilor Interne din 22 decembrie 1994 rezultă că, a fost decorat cu 4 medalii pentru serviciul impecabil, menționat cu 9 mulțumiri, 13 premii bănești, 6 diplome de onoare a 4 Comisariate de poliție în care a activat, inclusiv și din partea Ministerului Afacerilor Interne.

A relatat că în anii 1991-1992 a participat activ în calitate de conducător de grup la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova. Ajuns la limita de vârstă și de motive de boală, a hotărât să se pensioneze. La prezentarea șefului DSSP a Ministerului Afacerilor Interne din 22 decembrie 1994, prin ordinul nr. 348ef din 23 decembrie 1994 privind concedierea sa din cadrul organelor afacerilor interne, i s-a acordat gradul special de „locotenent-colonel de poliție”, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne (art. 89 pct. 2 al Regulamentului privind satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă al organelor afacerilor interne pe motive de boală).

Reclamantul a specificat că în cadrul examinării cauzei nr. 3-3927/2019, în instanța de contencios administrativ, de la Ministerul Afacerilor Interne au fost reclamate probe. Pentru prezentarea în instanță, la 24 mai 2021 a adresat cerere la Secția resurse umane a Ministerului Afacerilor Interne, prin care a solicitat eliberarea extrasului din ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994 privind concedierea sa, în legătură cu pensionarea. La data de 2 iunie 2021 a primit răspunsul nr. 44/10-M-1537/21 din 27 mai 2021, cu extrasele respective din ordinele Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994, nr. 100ef din 10 aprilie 1995 privind concedierea și nr. 100ef din 10 aprilie 1995 privind anularea punctului ordinului nr. 348ef din 23 decembrie 1994.

A precizat că extrasul din ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994 conține mențiunea: „Punctul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994 și nr. 22ef din 20 ianuarie 1995 în privința acordării gradului special de „locotenent-colonel de poliție” și eliberarea sa maiorul de poliție, șef al Secției serviciului de stat pază, este anulat prin ordinul nr. 100ef din 10 aprilie 1995”.

Reclamantul a invocat că nu este de acord cu ordinul Ministerului Afacerilor Interne din 10 aprilie 1995 nr. 100ef privind anularea punctului ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994 și nr. 22ef din 20 ianuarie 1995 în privința acordării gradului special de „locotenent-colonel de poliție” și eliberarea sa maior de poliție, șef al Secției serviciului de stat pază a Ministerului Afacerilor Interne. Acesta este un act administrativ individual discriminatoriu, emis contrar prevederilor art. 16 din Constituție, după data încetării raporturilor juridice cu Ministerul Afacerilor Interne din data de 21 februarie 1995, fiind o situație juridică definitivă, prin care i s-a încălcat un drept legitim acordat anterior de primire a pensiei calculată lunar în gradul de „locotenent-colonel” și urmează a fi anulat din următoarele considerente. Conform art. 4 din Constituție (în vigoare la 27 august 1994), dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale. Art. 15 din Constituție stipulează

că, cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea. Art. 16 din Constituție statuează că, respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială. Potrivit art. 20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție. În temeiul art. 53 din Constituție, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Conform prevederilor art. 8 din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile. În baza art. 11 din Codul civil, apărarea dreptului civil se face în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică. Conform art. 12 din Codul civil, actul, emis de o autoritate publică, ce încalcă drepturile și interesele civile ocrotite de lege ale unei persoane fizice sau juridice va fi declarat de către instanța de judecată nul din momentul adoptării lui. Art. 6 din Codul de procedură civilă notează că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege. Totodată, conform art. 12 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească soluționează cauzele civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al hotărârilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, al hotărârilor Curții Constituționale, al legilor organice și ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale și ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă acestea nu contravin ordinii publice și bunelor moravuri. Dacă, la judecarea pricinii civile, se constată că o lege sau un alt act normativ nu corespunde unei legi sau unui alt act normativ cu o putere juridică superioară, instanța aplică normele legii sau ale altui act normativ care are putere juridică superioară. Conform prevederilor art. 30 din Codul administrativ (în vigoare din data de 1 aprilie 2019), autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public. Art. 143 din Codului administrativ dispune că, un act

administrativ individual ilegal defavorabil poate fi retras în tot sau în parte cu efect pentru viitor sau trecut chiar și după ce a devenit incontestabil. Aprecierea legalității sau ilegalității unui act administrativ individual se face în funcție de situația la momentul emiterii lui, iar în cazul desfășurării unei proceduri prealabile - de situația la momentul adoptării deciziei cu privire la cererea prealabilă. Conform art. 165 alin. (3) din Codul administrativ, nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată și fără obligația de a respecta un termen.

Astfel, reclamantul a specificat că, actele juridice cu caracter individual adoptate de Ministerul Afacerilor Interne după pensionarea sa, nu au efect retroactiv, fiind nule (nulitatea absolută). Or, prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994 i-a fost stabilită și pensia pentru vechime în muncă, începând cu data de 21 februarie 1995. În legătură cu aflarea sa în concediu medical, ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994 a fost modificat prin ordinul nr. 22ef din 20 ianuarie 1995, considerându-l concediat în baza art. 89 p. 2 de la data de 12 ianuarie 1995.

A precizat că, la cerere, Ministerul Afacerilor Interne i-a acordat concediu anual de odihnă pe anul 1995 până la data de 21 februarie 1995 (data pensionării).

Drept urmare, a susținut că ordinul Ministerului Afacerilor Interne din 10 aprilie 1995 nr. 100ef este vădit ilegal și emis de pârât după pensionarea sa, ulterior încetării raporturilor juridice și contravine art. 15, 16 din Constituție. În acest sens a constatat că, Ministerul Afacerilor Interne în mod abuziv, i-a încălcat un drept legitim la proprietate garantat de Constituție, diminuându-i mărimea pensiei stabilită prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994. Respectiv, acțiunile Ministerului Afacerilor Interne de lipsire a sa de dreptul dobândit anterior pensionării sale, este o ingerință gravă în drepturile sale reale. În temeiul art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. Conform art. 39 din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Reclamantul a mai notat că, nefiind de acord cu răspunsul Ministerul Afacerilor Interne, în conformitate cu prevederile art. 164 și 165 din Codul administrativ, la 7 iunie 2021 a adresat cererea prealabilă de soluționare prejudiciară a litigiului administrativ, în care a solicitat anularea ca fiind ilegal în tot a ordinului nr. 100 ef din 10 aprilie 1995. Însă, la data de 22 iunie 2021 a recepționat răspunsul Ministerului Afacerilor Interne nr. 44/10-M1692/21 din 17 iunie 2021, în care a fost informat că, cererea prealabilă este respinsă ca fiind inadmisibilă în legătură cu expirarea termenului de prescripție, nefiindu-i comunicat în acest sens decizia motivată cu privire la cererea prealabilă. Astfel, procedura prealabilă prevăzută de art. 208 din Codul administrativ, fiind respectată.

Reclamantul Nicolae Malanciuc a solicitat anularea ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 100ef din 10 aprilie 1995 cu privire la anularea punctului

ordinului nr. 348ef din 23 decembrie 1994 de acordare lui a gradului special de „locotenent-colonel de poliție” și repararea pagubei.

Prin încheierea din 8 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost atrasă în proces, în calitate de terț Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin încheierea din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cauza civilă dată a fost transmisă judecătorului Alexei Paniș, pentru examinarea chestiunii privind conexarea cu cauza civilă nr. 3-3927/2019, la acțiunea inițiată de Nicolae Malanciuc împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recalcularea pensiei.

Prin încheierea protocolară din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, judecătorul Alexei Paniș, a respins cererea reclamantului privind conexarea cauzelor într-un singur proces.

Prin hotărârea din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată, acțiunea depusă de către Nicolae Malanciuc.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 9 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Nicolae Malanciuc a depus cerere de apel nemotivată, iar la 29 martie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin decizia din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de către Nicolae Malanciuc și s-a menținut hotărârea din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare au reținut că la data de 27 mai 2021, Ministerul Afacerilor Interne, prin scrisoarea nr. 44/10-M1537/21 a expediat reclamantului Nicolae Malanciuc extrasul din ordinul nr. 348ef din 23 decembrie 1994, anulat prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 100ef din 10 aprilie 1995, extrasul din ordinul nr. 100ef din 10 aprilie 1995 privind concedierea și extrasul din ordinul nr. 100ef. din 10 aprilie 1995 privind anularea punctului ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994, respectiv, data comunicării actului administrativ contestat de către reclamant, urmează a fi considerată – 27 mai 2021. În contextul dat, nefiind de acord cu ordinul din 10 aprilie 1995 și cu decizia cu privire la cererea prealabilă din 17 iunie 2021, la data de 8 iulie 2021, în termenul prevăzut de lege, reclamantul Nicolae Malanciuc, s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, instanțele de judecată au statuat că, acțiunea inițiată de către Nicolae Malanciuc la 7 iulie 2021, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cât și cu respectarea procedurii prealabile.

În continuare, instanțele inferioare au constatat că anterior emiterii ordinului nr. 100ef din 10 aprilie 1995, Ministerul Afacerilor Interne a emis încheierea din 8 martie 1995 despre anularea ordinului de concediere din organele afacerilor interne a lui Nicolae Malanciuc, aprobată de către ex-ministrul Antoci Constantin, unde se indică că, reclamantul a tăinuit faptul pierderii legitimației de serviciu înainte de a fi eliberat din cadrul Ministerul Afacerilor Interne.

Astfel, instanțele de judecată au constatat cu certitudine că, ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 100ef din 10 aprilie 1995, prin care au fost anulate punctele ordinelor nr. 348ef din 23 decembrie 1994 și nr. 22 din 20 ianuarie 1995 în privința

acordării gradului special „locotenent colonel de poliție” și eliberarea maiorului de poliție Nicolae Malanciuc, șef al Secției serviciului de stat pază a raionului Sîngerei a Direcției serviciului de stat pază, a fost emis în baza încheierilor (acțiunilor) menționate supra, fiind argumentată și motivată emiterea acestuia.

Concomitent, instanțele ierarhic inferioare au apreciat ca neîntemeiate alegațiile apelantului/reclamantului precum că, actele juridice cu caracter individual adoptate de Ministerul Afacerilor Interne după pensionarea sa, nu au efect retroactiv, fiind nule (nulitatea absolută). Or, modificarea și ulterior anularea punctului ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994 privind acordarea gradului special „locotenent colonel de poliție” și eliberarea maiorului de poliție Nicolae Malanciuc cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne, au fost întemeiate pe raporturile depuse personal de către reclamant pe parcursul anului 1995. Astfel, după prezentarea, pe 18 ianuarie 1995 în Direcția cadre, a certificatului de concediu medical nr. 418 din 26 decembrie 1994, în baza căruia a fost modificat ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef din 23 decembrie 1994, Nicolae Malanciuc, s-a considerat concediat din 12 ianuarie 1995 (conform ordinului nr. 22 ef. din 20 ianuarie 1995). Ulterior, Nicolae Malanciuc a înaintat raport pe numele șefului DSSP a Ministerului Afacerilor Interne de a-i acorda concediu pe anul 1995 de la 12 ianuarie, conform art. 81 a Regulamentului. Respectiv, fiindu-i acordat reclamantului concediul pentru anul 1995, au fost modificate ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 348ef. din 23 decembrie 1994 și ordinul nr. 22 din 20 ianuarie 1995, fiind stabilită pensia pentru vechime în muncă, în privința lui Nicolae Malanciuc începând deja cu data de 21 februarie 1995.

La data de 25 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Nicolae Malanciuc a depus recurs împotriva deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior menționate, recurentul a invocat că decizia contestată este vădit ilegală, neîntemeiată, arbitrară și confuză.

A menționat că instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus în privința argumentului precum că Ministerul Afacerilor Interne a intervenit grav în raporturile juridice deja încetate după data pensionării sale din 21 februarie 1995, violându-i un drept legal și discreționar obținut anterior. Prin urmare, ignorând prevederile art. 1 din Legea nr. 793/2000, instanțele inferioare și-au neglijat obligațiile sale pozitive de a efectua o examinare nepărtinitoare și eficientă a circumstanțelor cauzei cu scopul de contracarare a abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice și apărarea drepturilor sale în spiritul Legii.

A mai adăugat că instanța de apel ignorând prevederile art. 389 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform cărora după încheierea dezbaterilor și pledoariilor pe caz, completul civil urma să se retragă nemijlocit în camera de deliberare pentru adoptarea deciziei, dar au continuat examinarea altor apeluri. Iar, după deliberarea concomitentă și asupra altor apeluri în timp de aproximativ 30 min., completul a pronunțat dispozitivele deciziilor pe toate cele 15 cauze. Mai mult, completul de judecată, care avea rolul de control ierarhic superior de verificare eficientă a hotărârii contestate, a dat dovadă de un vădit subiectivism, nepărtinire, lipsă de viziune și respect față de

veteranul de război pentru stabilirea adevărului, îngrădindu-i dreptul de a da explicații complete în privința apelului.

A specificat că, prin decizia adoptată instanța de apel a admis încălcarea dreptului de acces liber la justiție, dreptul la apărare, a principiului oralității și nemijlocirii, contradictorialității, fiind privat de dreptul la un proces echitabil, iar prin soluția dată, instanța a ignorat examinarea subiectului și obiectului acțiunii de importanță majoră particulară dar și extinsă.

Prin referința depusă la 6 februarie 2023, Ministerul Afacerilor Interne a solicitat respingerea recursului depus de către Nicolae Malanciuc.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către Nicolae Malanciuc, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motivele ce succed.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede la lit. d) că recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

În această ordine de idei, art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează expres că recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Din interpretarea corectă a normelor legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La acest capitol, instanța de recurs reține și prevederile art. 223 din Codul administrativ, conform cărora hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

În sensul art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În continuare, în temeiul art. 97 din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dispozitivul deciziei instanței de apel pronunțat public la data de 13 septembrie

2022 a fost notificat recurentului Nicolae Malanciuc, prin intermediul oficiului poștal, la 6 octombrie 2022 (f.d.193).

Prin urmare, în speță prin prisma prevederilor art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, termenul de procedură de 30 de zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune recursul împotriva deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție respectiv – 7 octombrie 2022 și a expirat la data de 7 noiembrie 2022 (zi de luni).

Cu toate acestea, recursul lui Nicolae Malanciuc împotriva deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost depus, prin intermediul oficiului poștal, la data de 25 noiembrie 2022 (f.d.168), fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, cu atât mai mult că recurentul nu a solicitat repunerea în termen a recursului prin prisma 65 alin. (1) din Codul administrativ.

Completul specializat conchide că recurentul Nicolae Malanciuc fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

De menționat este și jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

Or, legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte.

Iar, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează, atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Concomitent, jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, a statuat reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la 9 elemente de

probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, completul specializat conchide că la depunerea recursului împotriva deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, Nicolae Malanciuc nu a respectat prevederile articolului 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că Nicolae Malanciuc nu a respectat prevederile art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus împotriva deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Nicolae Malanciuc, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu